

- Article publicat a VIENTO SUR l'1 d'abril de 2026, amb llicència Creative Commons.

19.04.2026

Per què Israel i els EUA perdran la guerra contra l'Iran?

PABLO DÁVALOS

- L'Autor **PABLO DÁVALOS** (Quito, Ecuador, 1963) és Economista de la Universitat Central de l'Ecuador, amb Mestratge a Lovaina (Bèlgica), Doctorat (PhD) en Economia a Grenoble-Alpes (França) i postdoctorat a la Universitat Andina Simón Bolívar-Quito. Exviceministre d'economia (2005). Professor universitari de pregrau i de postgrau de diverses universitats del país i de l'exterior. Vinculat als moviments socials i al moviment indígena. El 2003 va ser Coordinador del Grup de Treball Moviments Indígenes a Amèrica Llatina (CLACSO). Proponent del projecte de Llei de Renda Bàsica Universal i sense Condicions per a l'Ecuador. Membre fundador del Fòrum d'Economia Alternativa i Heterodoxa-Ecuador.

Elements per a l'anàlisi

El matí del dissabte 28 de febrer del 2026 Israel i els EUA van llançar un atac múltiple contra l'Iran. Producte d'aquest atac van ser assassinats l'Ayatollah Ali Khamenei, part de la seva família incloent el seu nét. i una part important d'alts comandaments de l'exèrcit, així com del Cos de la Guàrdia Revolucionària Islàmica (CGRI), i fins i tot membres del govern. L'atac va ser simultani en diverses ciutats més i fruit d'això van perdre la vida 165 nenes i docents d'una escola de Minab, entre d'altres víctimes.

Cal indicar que aquest atac es produeix en plenes negociacions entre el govern de l'Iran sobre l'ús de materials nuclears; de fet, dos dies abans, el 26 de febrer del 2026, s'havien iniciat el que es consideraven les negociacions finals entre l'Iran i els EUA sobre el programa nuclear iranià. En aquella oportunitat la delegació iraniana, estava optimista i va presentar propostes que, al seu parer, eliminarien tots els pretextos dels Estats Units pel que fa al programa nuclear pacífic de l'Iran, i això podria conduir a l'eliminació de les sancions contra el seu país, segons el portaveu del Ministeri d'Exteriors iranià Esmail Baghaei.

Potser el fet que l'Iran confiava d'alguna manera en l'avenç de les negociacions amb els EUA sobre el programa nuclear hagi relaxat la seva atenció sobre la pressió que Israel exercia per escalar la guerra a l'Orient Mitjà. En tot cas, la intenció dels EUA amb aquest atac que es dona enmig de negociacions oficials, era aprofitar el moment de reunió dels alts comandaments del CGRI amb l'Ayatollah Khamenei per escapçar d'un sol cop tot l'aparell de govern i crear una situació de confusió, caos i incertesa per provocar un canvi de règim. Almenys aquestes van ser les primeres declaracions del president Trump en anunciar aquest cop contra l'Iran.

Hi ha un context que explica la pressa d'Israel i els Estats Units per atacar l'Iran: des de finals de desembre del 2025 i inicis del gener del 2026, es van produir a l'Iran una sèrie de protestes socials com a reacció a la crisi econòmica, al col·lapse de l'Ayandeh Bank, la crisi hídrica, la inflació creixent de l'augment dels preus. Les protestes van esdevenir fins i tot, en certs sectors, exigències de fi del règim. Aquelles protestes van ser reprimides amb suspensió de la connexió a internet i algunes fonts de drets humans vinculades a Occident i a agències israelianes van acusar el règim iranià d'assassinats en massa. En qualsevol cas, els EUA i Israel van considerar que existia un substrat social de descontentament que podia derivar a una transició política que posés fi al règim iranià i, en aquest sentit, la decapitació dels comandaments polítics i militars podria ser l'empenta cap a aquesta transició.

L'atac a l'Iran i l'assassinat al seu màxim líder, no només polític sinó a més religiós, es produeix en ple Ramadà, és a dir el temps sagrat de

l'islam, i atorga a l'assassinat tots els components de martirologi (*shahadat*) i de rèplica de l'imaginari islàmic amb d'altres màrtirs com l'històric Iman Hussein a Karbala. Això és clau per a comprendre la lògica dels esdeveniments que es van desencadenar després i que fan que la CGRI entengui ara el conflicte amb els EUA i Israel com una *Jihad*, és a dir, una guerra santa.

La qüestió és, per què Israel va pressionar els EUA per provocar un “canvi de règim” a l'Iran? Si intentaven un canvi de règim això significava que l'Iran era un obstacle geopolític per a Israel i per als EUA a l'Orient Mitjà. Una de les respostes té a veure amb el suport de l'Iran a Palestina i, especialment, a les milícies xiïtes de Hezbol·là. Així, Hezbol·là i l'Iran són el límit geopolític que impedia la construcció del “Gran Israel”.

Hezbol·là va ser creat el 1982 en resposta a la invasió israeliana al Líban i inspirat per la revolució iraniana de 1979. L'objectiu central de Hezbol·là és, curt i ras, “destruir Israel”. Mai no va compartir la tesi dels “dos Estats” i, en aquest sentit, es va distanciar de l'OLP d'Arafat i va denunciar els Acords d'Oslo. No obstant això, Hezbol·là és una de les forces polítiques més importants del Líban i opera una vasta xarxa de serveis socials que inclouen escoles, hospitals i assistència social, entre d'altres, i té representació parlamentària al Líban. El seu braç militar és un vector important a la regió com ho demostra la guerra amb Israel i els EUA.

Així doncs, un dels eixos que expliquen la conjuntura d'inicis del 2026 té a veure amb Palestina, els territoris ocupats i la política d'Israel d'expulsar tota la població palestina fins i tot a través del genocidi. No es pot entendre la guerra d'Israel i els EUA contra l'Iran sense Palestina com a referència central i sense el genocidi de Gaza.

En efecte, per entendre el genocidi de Gaza, cal indicar que el 7 d'octubre del 2023 el moviment Hamàs que controla la franja de Gaza va dirigir un atac contra Israel assassinant, suposadament, més de mil persones, la majoria civils. En el decurs d'aquest atac, Hamàs va segrestar 251 ciutadans d'Israel que van ser portats a la franja de Gaza. Israel va respondre amb una campanya intensa de

bombardejos i va envair Gaza el 27 d'octubre. Aquesta data marca l'inici del genocidi de palestins i palestines a Gaza.

Fins al desembre del 2025 s'havia registrat a Gaza l'assassinat de més de 70.000 persones per part d'Israel. La immensa majoria civils i aproximadament el 50% nens i dones. El genocidi que Israel va tirar endavant va ser sistemàtic, intens i escalat. Va incloure el bloqueig a l'entrada d'aliments, la destrucció de la infraestructura civil, la destrucció d'instal·lacions sanitàries, l'assassinat de metges i infermeres, la realització d'actes d'abús sexual i la destrucció de llocs educatius, religiosos i culturals, entre d'altres. El genocidi a Gaza va deixar més de 171.000 ferits i més de 21.000 nens i nenes discapacitats/des.

Va ser tan brutal l'horror del genocidi israelià a Gaza que el desembre del 2023 el govern de Sud-àfrica va iniciar un procediment a la Cort Internacional de Justícia, invocant la Convenció sobre el Genocidi. El gener del 2024, el tribunal internacional va ordenar a Israel prendre totes les mesures al seu abast per prevenir actes de genocidi. La qual cosa Israel es va negar a complir.

El maig del 2024, el jutge Khan de la Cort Penal Internacional va sol·licitar ordres d'arrest en contra del primer ministre israelià Netanyahu i del ministre de Defensa, Yoav Gallant, acusats de ser responsables directes de crims de guerra i de lesa humanitat comesos a Gaza.

El genocidi de Gaza va dividir l'opinió pública mundial i va debilitar dràsticament la imatge internacional d'Israel i de les seves autoritats polítiques, especialment del primer ministre Netanyahu. El govern nord-americà, juntament amb diversos governs europeus, van protegir Netanyahu i van crear una cobertura d'immunitat i d'oblit respecte a les acusacions de genocidi, cosa que va provocar el rebuig a aquestes maniobres per part de molts sectors socials a escala global i va contribuir encara més al deteriorament de la imatge d'Israel.

Tot i això, hi ha un altre vector que cal referir en aquesta conjuntura. És la *Llista d'Epstein*. Es tracta d'una col·lecció publicada parcialment per les autoritats de justícia nord-americanes de milions de documents, imatges i missatges de correus electrònics que detallen

les activitats d'una xarxa de pedofília, abús sexual, tràfic i fins i tot sacrificis humans, en especial de nens, tirats endavant pel delinqüent sexual Jeffrey Epstein i que involucren en molts països a importants empresaris, periodistes, esportistes, artistes i actors, entre d'altres.

El gener de 2026 es van publicar 3 milions de pàgines d'aquests arxius d'Epstein inclosos més de dos mil vídeos i 180.000 imatges. Conseqüència d'aquestes publicacions s'han produït arrestos a Europa. Tot i això, el que més crida l'atenció i forma part del debat mundial és la participació i l'involucrament del Mossad, el servei secret d'Israel, en aquestes xarxes criminals. De fet, hi ha la percepció que la xarxa d'Epstein formava part dels engranatges de xantatge i corrupció del Mossad per comprometre suports a les polítiques expansionistes i militaristes d'Israel.

Així, tant la llista d'Epstein com el genocidi de Gaza van afeblir profundament la imatge d'Israel i de Netanyahu, el seu primer ministre, però també de la classe política i empresarial dels Estats Units, Europa i altres països. Per això, Israel compta amb escassos suports a la comunitat global i ha hagut de gastar molt en posicionar la seva imatge a escala mundial, d'altra banda sense èxit.

Tot i això, la llista d'Epstein també colpeja la popularitat del president Trump que s'ha vist esquitxat per aquestes denúncies i ha estat acusat de pedofília. A això cal sumar-hi la manca de resultats en economia i la violència en contra de la seva pròpia població per part de la policia de migració, l'ICE i el Border Patrol, que li han restat popularitat. Així doncs, es tendeix a interpretar la manera d'assumir la política exterior de l'administració Trump com una política de cops d'efecte per recuperar la credibilitat perduda i restaurar la popularitat, sobretot quan les eleccions són properes

Com es pot advertir, era un escenari propici per a la pressió d'Israel i d'Aràbia Saudita, com després ho aclariria el mateix Trump, per tal que els Estats Units es comprometin de ple en l'atac a l'Iran i, a partir d'aquí, produir un canvi de règim. A més, hi havia el precedent del segrest del president de Veneçuela Nicolás Maduro, el 3 de gener del 2026, en una operació militar d'alta complexitat i de resultat molt satisfactori per a l'administració nord-americana.

Per a Israel l'equació era perfecta: amb un canvi de règim a l'Iran, podia liquidar Hezbol·là, ocupar totalment la franja de Gaza i començar el projecte immobiliari que el mateix Trump havia anunciat que es construiria sobre les ruïnes de Gaza. Sense Iran, Israel no tenia cap contrapès i podia ser el vector diriment de l'Orient Mitjà; i en conseqüència, la *Junta de Pau* creada per Trump (l'lençada oficialment a la reunió de Davos del 2026 i que compta amb l'entusiasta suport de les petromonarquies del Golf Pèrsic) podria començar a recaptar i invertir a Gaza.

Així, les mobilitzacions socials en contra del govern iranià, la crisi econòmica i la informació dels seus serveis secrets, a més del context internacional i els enormes recursos que Trump estava recollint per a la seva "*Junta de Pau*" per a la reconstrucció de Gaza, indicaven a Israel que era el moment perfecte per escapar el govern de l'Iran i implantar un règim titella. De fet, ja havien pensat en el fill de Sha Reza Pahlevi com a figura de recanvi. D'aquesta manera Israel eliminava l'únic límit per a la seva expansió a la regió i podia desplaçar o exterminar la resta de la població que encara sobreviu a la franja de Gaza, objectiu factible amb la complicitat dels governs occidentals i a l'empara de la *Junta de Pau* de Trump.

És evident que ni Israel ni els Estats Units van pensar en la complexitat que tenen els sistemes polítics de qualsevol país del món i van considerar que un bombardeig que eliminés la cúpula del govern era més que suficient per aconseguir un canvi de règim o suscitar-lo. De fet, Trump, en la seva explicació sobre aquest atemptat, va indicar al poble iranià que havien de prendre aquesta oportunitat que només apareix una vegada en varies generacions i sortir als carrers i canviar de govern.

No obstant, Israel i els EUA van obrir la caixa de pandora. A dues hores de l'assassinat del màxim líder de l'Iran, la CGRI anunciava atacs a totes les bases militars dels Estats Units a la regió. En efecte, a l'Orient Mitjà, hi ha el Comandament Central Nord-americà (CENTCOM), amb 14 bases a 12 països. Entre les més destacades hi ha la base aèria d'Al-Udeid a Qatar, que és la base aèria més gran de tota la regió i caserna general del CENTCOM; el centre de suport naval de Bahrain; la base aèria Ali Al Salem a Kuwait; la base aèria d'Al-Dhafra a Unió dels

Emirats Àrabs (EAU), la base àrea Príncep Sultà a Aràbia Saudita i el campament Arifjan a Kuwait, entre d'altres.

Gairebé totes van ser atacades immediatament per l'Iran. Per protegir els seus soldats i oficials, el govern nord-americà va traslladar-ne molts als hotels de Dubai i Abu Dabi. El que mai va pensar ni el CETCOM ni Israel és que l'Iran atacaria fins i tot aquells hotels on s'allotjaven oficials i membres de la intel·ligència nord-americana i israeliana. Era una estratègia totalment nova i sense referència en conflictes anteriors.

La pregunta que es feien als EUA i a Israel, i a bona part del món, és que si tot l'alt comandament de l'Exèrcit iranià havia estat executat en l'atac del 28 de febrer, aleshores, qui donava les ordres? Qui ho coordinava tot? On era la cadena de comandament?

Aquesta pregunta va ser resposta per la CGRI amb un concepte militar desconegut fins llavors i que alterava tots els càlculs i les regles de joc: el *comandament per mosaic*; és a dir, una estructura descentralitzada de comandament i operació on cada cap militar d'una zona determinada tenia les capacitats de prendre decisions militars en funció d'objectius establerts prèviament.

Es tractava d'un concepte nou i que va deixar sense cap utilitat l'estratègia elaborada prèviament per Israel i els Estats Units que l'escapçament de les autoritats militars conduiria a una desmobilització de l'Exèrcit per la manca d'una cadena de comandament. Davant d'aquesta estructura descentralitzada d'operació i de comandament, la decapitació de l'alt comandament militar i polític es revelava com una estratègia totalment irrellevant per als objectius polítics i militars.

Així, una decisió militar que aparentment tenia opcions de provocar canvis socials cap a un canvi de règim a l'Iran es va transformar per la forma i el fons en una *Jihad*, en una guerra santa. Això, en comptes de debilitar el règim de l'Iran, més aviat l'enfortia i permetia comprendre que la CGRI s'havia preparat a consciència per a aquest escenari. Milions d'iranians van manifestar la seva ira, indignació i dolor per l'assassinat del seu màxim líder religiós i polític, i van clamar venjança. Després de l'atac d'Israel i els EUA el règim iranià va sortir

més reforçat que mai i amb legitimitat i suport creixent a la comunitat de l'islam, inclusivament als sectors sunnites.

Això no ho va preveure mai el Mossad. Pensaven que les seves fonts d'informació i la seva infiltració profunda a l'aparell estatal de l'Iran eren arguments més que suficients per passar a la següent etapa del canvi de règim. Però el Mossad és ple d'agents d'intel·ligència, no de politòlegs, ni sociolegs, ni historiadors. És per això que mai no van poder preveure que, en realitat, estaven provocant no el declivi de l'Iran, sinó la ruïna d'Israel.

L'atac per part del CGIR a totes les bases militars nord-americanes a la regió com a resposta a l'assassinat del seu Ayatollah, va prendre per sorpresa a tots, incloent-hi els EUA. Dies després el mateix president Trump diria que estava sorprès per la capacitat de resposta de l'Iran i que mai no s'havia imaginat que l'Iran atacaria totes les bases militars i, sobretot, països àrabs. Ni el Mossad ni la CIA van preveure mai una resposta d'aquesta magnitud.

En els primers cinc dies, el CGRI no només va atacar totes les bases nord-americanes, sinó que també va atacar intensament Israel. Els primers dies va llançar més onades d'atacs amb drons i míssils contra infraestructures civils i militars d'Israel que durant la guerra dels 12 de dies de juny del 2025.

Hi ha, però, un altre vector en aquest conflicte i és l'entrada d'Hezbollah a la guerra. Així Israel ha de contenir un altre front al Nord. Sostenir dos fronts és difícil i Hezbollah, a més, va amb tot el que té perquè ha mesurat amb cura l'escenari bèl·lic i sap que aquest moment és diferent i molt propici per als seus objectius.

Hezbollah té una cosa que no té l'Iran: la capacitat de penetrar en territori de la Palestina ocupada i disputar-lo militarment amb Israel. Conforme s'esgoti la capacitat militar d'Israel, la guerra entrarà en la lògica territorial que Hezbollah hi té molta experiència, convertint-se així en l'element estratègic més important del conflicte

Simultàni a l'atac amb drons i míssils a les bases militars i als interessos dels EUA a la regió, l'Iran va tancar l'estret d'Ormuz per on passa aproximadament el 20% del trànsit mundial de petroli. Les

conseqüències van ser immediates. Pel 3 de març, el preu del petroli havia pujat de 73 a prop de 80 dòlars i amb tendència a incrementar-se per la incertesa de la guerra. Una mala notícia econòmica per a tothom, però especialment per a l'administració Trump que ja tenia problemes amb la reactivació econòmica producte de l'aplicació d'aranzels a tots els seus enemics geopolítics. Amb un petroli pujat de preu el consumidor nord-americà haurà de pagar més per combustibles i això incrementarà la inflació i reduirà la seva capacitat adquisitiva. Iran també ha bombardejat amb míssils els centres de dades i investigació de corporacions com Microsoft i Amazon posant en risc les inversions en Intel·ligència Artificial.

Ara, Israel i els EUA pressionen les petromonarquies del Golf Pèrsic perquè declarin la guerra a l'Iran i se sumin a les ofensives contra el país. Tot i això, l'únic estat amb capacitat militar per enfrontar-se a l'Iran és l'Aràbia Saudita. Aràbia Saudita és una petromonarquia sunnita i wahabita, és a dir més radical en termes religiosos que el vessant xiïta de l'Iran. Aràbia Saudita sempre ha tingut el suport dels EUA i ha estat un factor clau per a l'estabilitat política de l'Orient Mitjà. El problema per a l'Aràbia Saudita és que és molt complicat atacar l'Iran en un context de *guerra santa*, perquè això provocaria una convergència entre sunnites i xiïtes, la qual cosa obriria esquerdes en la seva pròpia governabilitat a futur. Aràbia Saudita és una monarquia absoluta, sense constitució formal ni parlament ni *Estat de dret*. Aquí la versió wahabita de l'Alcorà defineix el sistema jurídic sota la denominada *Sharia*, i és difícil que aquesta petromonarquia vulgui arriscar les seves pròpies condicions de governabilitat.

Les altres petromonarquies són molt febles tant políticament com militarment. Una de les petromonarquies més estratègiques és Barein, perquè en aquesta petita illa hi ha la NSA (Naval Support Activity Bahrain), on hi ha la seu del CETCOM i de la cinquena flota dels EUA; una altra petromonarquia clau són els Emirats Àrabs Units (EAU), on hi ha Dubai i Abu Dhabi, que no són només ciutats decoratives del capitalisme, sinó centres d'intel·ligència i control polític de la regió. Per això Iran els ha considerat blancs prioritaris dels seus atacs.

Ara bé, entre la guerra dels dotze dies de juny del 2025 i la guerra del 2026 es pot advertir una diferència, i té a veure amb la radicalitat amb

què la CGRI ha assumit el seu pla d'atac el 2026. Això podria indicar que l'Iran es va contenir el juny del 2025 per l'afany de moderació de l'Ayatollah; però aquesta vegada la moderació ja no és compartida pels nous líders de l'Iran i és probable que vulguin anar fins a les últimes conseqüències. Això significa la destrucció completa d'Israel. Pel CGRI, pel que sembla, no hi hauria termes mitjans. Consideren que han estat traïts perquè mentre l'Ayatollah confiava en la bona voluntat dels EUA per arribar a acords sobre l'ús pacífic de l'energia nuclear per a l'Iran, els EUA i Israel preparaven el seu assassinat. La seva desconfiança amb qualsevol mecanisme de negociació és radical i es justifica perquè han estat traïts diverses vegades pels Estats Units en plena taula de negociacions.

Per al CGRI, el fet que l'Ayatollah Khamenei hagi estat assassinat en ple Ramadà atorga, a més a més, una significació especial a la seva venjança i li dóna el caràcter simbòlic d'una guerra santa. Per tant, cal preveure que al ritme de les contínues i massives onades d'atacs amb drons i míssils per part de l'Iran, Israel aviat no tingui possibilitats de defensa i que la seva estratègia d'involucrar les petromonarquies contra l'Iran també fracassi i tingui un front nord obert amb Hezbol·là que compromet efectius i capacitats militars sobre el terreny.

Ara bé, hi ha una sèrie d'arguments, explicacions i interpretacions pel que fa a la posició de l'Iran i dels EUA i Israel que cal precisar millor. La primera té a veure amb la durada del conflicte i amb la forma del seu possible final. La immensa majoria d'interpretacions indiquen que això dependria dels Estats Units, però una reflexió sobre la manera com assumeix la guerra indica que, en realitat, això seria una prerrogativa de l'Iran.

Es pot també evidenciar una distància conceptual i estratègica entre Israel i els EUA respecte a l'Iran. Aquesta guerra s'interpreta en termes tradicionals o estàndard quan, en realitat, és un conflicte diferent i, el pitjor, és que es prenen decisions militars sense entendre la veritable naturalesa d'aquesta guerra. Així, s'aposta per les capacitats navals o aèries com a factors diriments. Però en aquest context això no és necessàriament real.

Per exemple, de què serveixen els grans superbombarders B-2 nord-americans en aquesta guerra? Doncs, per res. La seva presència o absència no altera gens la geometria del conflicte. Israel i els EUA indiquen constantment que tenen superioritat aèria total sobre l'Iran, però en la guerra asimètrica i de tecnoguerrilla per míssils i drons, i en una geografia muntanyosa com la de l'Iran, de què serveix la superioritat aèria? Doncs, *strictu sensu*, de res. De fet, les defenses iranianes ja han abatut diversos caces F-15, considerats abans imbatibles.

Els EUA i Israel bombardejaran el país, massacraran civils, destruiran infraestructures claus, però tot això no alterarà gens ni mica la forma d'aquesta guerra ni el seu desenllaç. Fa la impressió que tant Israel com els EUA encara no entenen que la guerra que han provocat necessita nous marcs conceptuals. Israel i els Estats Units estan presoners d'un marc epistemològic del conflicte bèl·lic que no correspon a la nova realitat.

L'Iran està desenvolupant en aquesta guerra una veritable tecnoguerrilla de drons i míssils amb el concepte d'eixam. El canvi d'estratègia és normal perquè s'enfronten a l'Exèrcit més poderós del món que és impossible combatre'l en termes tradicionals. Iran, a partir del seu aprenentatge i l'experiència de la guerra dels dotze dies de l'any 2025, porta a la guerra les seves pròpies coordenades i la converteix en una tecnoguerrilla amb capacitat de cops estratègics a distància per la seva capacitat en míssils i drons. En efecte, l'Iran té una quantitat més que suficient per sostenir aquest tipus d'atacs molt de temps. És un concepte de guerra diferent i nou que requereix un altre tipus de preparació que, pel que es veu, no tenen ni Israel ni els EUA.

Per a què s'entengui la dissonància conceptual bèl·lica entre els EUA, Israel i l'Iran: la *Cúpula de Ferro* ("Iron Dome" amb què es protegeixen els cels d'Israel i les bases militars dels EUA a la regió) és un sofisticat sistema de defensa aèria, desenvolupat per Rafael Advanced Defense Systems amb suport d'EUA, que integra una densa xarxa de radars i mecanismes de seguiment amb capacitat de detectar i preveure la trajectòria de projectils i d'interceptar-los tot seguit amb míssils tecnificats abans no impactin en zones poblades. Aquest sistema efectiu contra atacs balístics puntuals, és totalment disfuncional front a la tecnoguerrilla de míssils i drons i el concepte d'atac en eixam i

comandament en mosaic, que és precisament el que fa l'Iran: ataca amb un eixam de projectils barreja de drons de baix cost, míssils de fa uns quants anys i míssils hipersònics d'última generació, i la *Cúpula de Ferro* no sap diferenciar els uns dels altres. Vol dir que per cada míssil i dron de baix cost de l'Iran, els EUA i Israel gasten, literalment, milions a interceptar-los. L'Iran els pot reposar de seguida, mentre que els EUA triguen, literalment, mesos o anys a fer-ho. L'asimetria econòmica condueix a un avantatge militar en benefici de l'Iran.

En la mesura que es buidi l'stock de míssils defensius d'alta tecnologia, el cel d'Israel i les bases militars dels Estats Units quedaran a mercè de la tecnoguerrilla del CRGI. És així que, en una maniobra desesperada, els EUA traslladen a l'Orient Mitjà els míssils d'intercepció que protegien Corea del Sud i Ucraïna. I és per això que el president Trump ha ordenat a les corporacions contractistes del Pentàgon, sobretot a Lockheed Martin, triplicar la producció de míssils Patriot i, a aquest efecte, ha destinat 50.000 milions de dòlars. El problema és que quan Lockheed Martin comenci a lliurar les primeres comandes probablement hagi acabat la guerra.

Passa el mateix amb el concepte israelià i nord-americà de bombardejos a les instal·lacions militars i governamentals a l'Iran. En un context d'una guerra més convencional, aquests bombardejos poden ocasionar danys rellevants i trencar les cadenes de logística, de comandament i operatives; però en el context de tecnoguerrilla per míssils i drons i comandament per mosaic, aquesta estratègia no té cap sentit. Israel i els Estats Units poden bombardejar el que ells consideren instal·lacions militars, però no comprenen que les veritables instal·lacions militars de l'Iran estan en una densa xarxa de túnels pacientment construïda durant, si més no, les tres últimes dècades a la regió muntanyosa on cap bombardeig pot ocasionar el més mínim dany.

En el context de tecnoguerrilla de míssils i drons en eixam, el recurs més valuós són els radars que permeten visualitzar els atacs i prevenir-los. Justament per això, el primer que va fer l'Iran va ser deixar Israel i els Estats Units sense capacitat de veure i percebre els seus atacs d'eixam. Per això va atacar i va posar fora de funcionament tot el sistema de radars que els EUA havia construït a la regió. Es

tractava d'un sistema altament complex i molt integrat entre si que compartia tasques diferents entre les diverses bases militars dels EUA a la regió, i és per això que l'Iran l'ataca des del primer moment. Aquí es pot entendre la lògica de l'atac de l'Iran als països que allotgen bases dels EUA: un atac estratègic des de la lògica de la tecnoguerrilla. Un cop desmantellat el sistema de radars, Iran tindrà via lliure per exhaurir els míssils interceptors mitjançant l'atac de drons i míssils en eixam. I això és exactament el que fa.

A la concepció de guerra que ara té l'Iran, i que respon a un estudi molt detallat de l'anterior guerra dels dotze dies del 2025, hi ha un altre concepte que tampoc correspon a la situació i és que l'Iran aposta per una guerra de desgast fins que els EUA i Israel decideixin declarar una victòria unilateral i retirar-se de la batalla. En realitat, Iran més que al desgast general aposta més aviat pel *buidament*. Per a l'Iran es tracta de buidar les existències de míssils interceptors d'Israel de la manera més ràpida possible per deixar els cels lliures per als seus míssils. Quan Israel esgoti els interceptors l'Iran farà ús dels seu armament més potent i d'última tecnologia per, literalment, arrasar el país; i això és el que comença a passar a mesura que avança el conflicte.

Per a l'Iran es tracta d'una *Jihad*, una guerra santa que es justifica i legitima per l'assassinat el principal líder espiritual, polític i militar, l'Ayatollah Khamenei. No hi ha cap argument que pugui dissuadir el CGRI d'aturar la batalla abans d'això. Per això, els arguments que l'Iran realitza diverses maniobres per intentar aturar la guerra i obligar els EUA i Israel a asseure's a la taula de negociacions no són, de moment, plausibles, perquè l'Iran té l'avantatge estratègic i no la resignarà tan fàcilment. Si la resigna, l'Iran està perdut com a nació i com a Estat i la CGRI ho sap.

Ara bé, els EUA i Israel encara no entenen ni assumeixen en la seva real dimensió el significat de *Jihad* i les conseqüències d'haver assassinat el seu Ayatollah. Es resisteixen a integrar el concepte de *Jihad* com a vector polític perquè això significaria assumir que van cometre un error garrafal assassinant l'Ayatollah Khamenei.

En aquest escenari, Israel i els Estats Units intenten recuperar la iniciativa estratègica i incendiar el Golf Pèrsic comprometent altres

països. Han tirat endavant diversos atacs de falsa bandera per involucrar l'Iran en un conflicte militar amb països aliats com Turquia. També intenten obrir un front intern a l'Iran i utilitzen els kurds per fer-ho. Tot i això, les petromonarquies es resisteixen a integrar-se en un conflicte global perquè això destrueix el seu model de negoci. Més que Estats-nació són vitrines decoratives del capitalisme tardà. Són ciutats de fantasia burgesa i consum milionari que atrau elits i milionaris de tota mena, d'empresaris a narcotraficants. Són Estats vitrina que se sustenten en la feina gairebé esclava de migrants, sobretot d'Àsia i Àfrica, i que no volen perdre els models de negoci que han construït sustentats en la seguretat per als inversors. En realitat, són colònies de luxe dels Estats Units des d'on es controlava tota la regió i, fonamentalment, l'Iran.

Ara aquestes petromonarquies saben que una aliança incondicional amb els Estats Units ha demostrat ser més una amenaça que no pas una garantia. L'ordre construït sobre una seguretat aparent s'ha evaporat. La seva governabilitat comença a trontollar. La seva aposta per crear un capitalisme decoratiu també s'ha esfondrat. Aleshores, excepte Aràbia Saudita, la resta de petromonarquies de la regió s'ho pensaran moltes vegades abans d'embarcar-se amb els EUA i Israel en una aventura militar contra l'Iran.

Un cop els cels d'Israel quedin lliures de míssils interceptors i l'Iran pugui disparar sense obstacles els seus míssils més potents, la guerra passarà a la fase territorial amb el torn d'Hezbollah. Aquest cop Hezbollah pot tenir l'ajuda estratègica de l'Iran. Seria la primera vegada que això passi i és un escenari per al qual l'FDI, és a dir l'Exèrcit israelià, no està preparat.

Si això és així, quina és la sortida d'Israel? Sense *Cúpula de Ferro*, sense capacitat de contenir els atacs d'eixam de drons i míssils, sense sistemes de radars que els adverteixin d'aquests atacs, sense legitimitat davant la resta del món pel seu genocidi a Gaza, sense recursos per defensar-se de la tecnoguerrilla iraniana i sense que els EUA puguin fer res per evitar-ho?

És un context dramàtic i mai abans pensat. Israel s'havia preparat per a un enfrontament més tradicional, però no pas per un d'aquestes

característiques. No hi ha temps per improvisar. Quan els cels d'Israel quedin oberts, l'Iran devastarà el país i Israel ho sap. Israel considera que en aquest escenari, cada cop més plausible, tindria una sola sortida: fer servir el seu armament nuclear tàctic contra l'Iran.

És l'escalada més radical que posa la guerra a un altre nivell. Mai abans cap potència havia recorregut al seu armament nuclear i sempre l'havia utilitzat des d'una heurística de la por. Però Israel sap que té les mans lliures per actuar com convingui als seus interessos. Si la humanitat va perdonar Israel o, en tot cas, no va fer res per aturar el genocidi de Gaza, aleshores per què haurien d'aturar Israel quan faci servir armament nuclear tàctic contra el seu enemic més important? Si està en joc la mateixa existència d'Israel, no justificaria potser aquesta decisió?

La qüestió és que, en el supòsit no consentit que Israel utilitzi armament nuclear tàctic contra l'Iran, i que l'Iran no respongui en els mateixos termes, aquest recurs extrem no seria militarment de cap utilitat. És a dir, un atac nuclear a l'Iran no aturarà les onades de drons i míssils, així com tampoc aturarà Hezbol·là; tot al contrari, encara els donaria més raons per avançar sense aturar-se i obriria la possibilitat que l'Iran bombardegi les instal·lacions nuclears d'Israel.

Ni els EUA ni Israel saben del cert on oculta els míssils l'Iran ni tampoc quina és l'actual cadena de comandament del CGRI, així que un atac nuclear tàctic a l'Iran no canvia el sentit de la guerra i el seu desenllaç. Només produirà la massacre més gran de civils de tot el segle XXI, amb la indignació mundial que pot desencadenar i el risc d'una escalada nuclear que posi en risc tota la humanitat, així com la pèrdua de tota legitimitat i de tot suport social a Israel.

Per diverses raons Netanyahu condueix Israel finalment a l'abisme. No hi ha forma que es pugui salvar. De moment, no hi ha manera que pugui derrotar l'Iran. Ara el CGRI sap que, per primer cop en molt temps, té l'opció de destruir Israel i està determinat a fer-ho. El CGRI sap que encara ha de fer molt camí. No acceptarà cap proposta de negociació per part dels EUA i encara pitjor per part d'Israel; per això el final del conflicte no depèn ni d'Israel ni dels EUA, depèn exclusivament de l'Iran.

És un escenari catastròfic per a Israel. Viu els moments més dramàtics. El genocidi de Gaza va treure tota legitimitat a la seva història i tot recolzament a qualsevol que sigui el seu projecte polític. La humanitat mai no oblidarà aquest genocidi i reclama justícia. És així que cada atac contra Israel suscita tanta adhesió a escala global. La llista d'Epstein i la seva relació amb el Mossad israelià també conspiren contra la seva legitimitat i credibilitat com a país i societat. És per això que el col·lapse d'Israel serà percebut per la humanitat amb alleujament. Potser l'aposta, inconscient o potser conscient, de molts sectors és que el nucli de la violència del món i la seva maldat es condensa en un sol Estat: Israel.

Tot i això, hi ha una altra qüestió clau: Té possibilitats els EUA de reinstal·lar i reconstruir les seves bases militars a la regió? Acceptaran ara les petromonarquies del Golf Pèrsic tranquil·lament que els EUA facin el que vulguin als seus territoris? El més probable és que es tracti d'un punt de no retorn. Els EUA acaben de perdre potser de manera permanent les seves principals bases a la regió i els suports geopolítics necessaris. Tornar-los a instal·lar li costarà moltíssim esforç no només econòmic, sinó polític. D'aquesta manera, tota aquesta complexa i densa articulació de complicitats de les petromonarquies, de bases militars i de xarxes logístiques, van volar pels aires. Els EUA han perdut no només les bases, sinó la presència en una de les regions més difícils i complexes del món. No seria una pèrdua ocasional, seria permanent.

L'Administració Trump també té prioritats. Ha de fer l'impossible per impedir que els demòcrates guanyin les eleccions del novembre. Si això passa, els dies de Trump estarien comptats. Necessita una victòria militar, encara que sigui de cartró pedra. Necessita un simulacre qualsevol que li doni oportunitats. Així de punyent, de terrible és l'escenari que Trump proposa al món. Però esperem que només sigui això, un escenari i que el sistema polític nord-americà i la societat civil nord-americana reaccionin i posin fre a la bogeria bel·licista de Trump i la seva administració, i que les exigències mundials per la pau s'imposin a la insensatesa de la guerra.

Pablo Dávalos